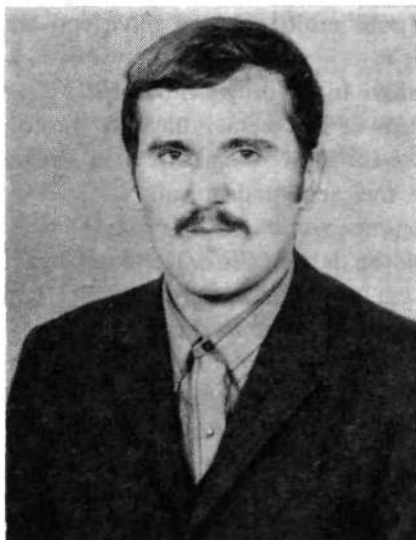

Geneza

Janez
Strehovec

1.

Ozko jutro je iz majhne žerjavice priklicalo ogenj.
Sramni spomin se je slekel v rožno telo iz želja.
V daljnih nočeh se je odstirala bližnja svetloba.
Dotaknil sem se z napol zamolčano besedo.

Nisem hotel več pisati besede za konec.
Nisem več maral glasov iz besede konec in pika.
Nisem več zmoget živeti sanje o dokončni dolini.
Bežal sem pred risi in temnimi časnimi zidi.
Bežal sem od ostrih stikov plavega morja z belim skalovjem.
Bežal sem pred uro, ki ločuje mene od mojega.

Sredi hladne noči sem dospel do materine smrti.
Imel sem jo za stvar, za obalo, za zelo izrekljivo.
Moja plaha desnica je telesno iskala vtelešeno.
Bolna desnica se je iz tišine vračala k meni.
Bela solza je prišla in odtekla poševno in daleč.
Obilje življenja se je zgnetlo v prvi val mojega morja.

Želja biti isto kot Bog se je združila z zgodnjo muko mojega trupa.
Volja biti gospod se je tolkla s tem, da me ni.
Moj sanjski lev se je ruval z mojim dnevnim tigrom.

Moja okorna pest se je bila s trhlo belo starko.
Misel na sina je napadala mojo nemoč iz sebe živeti.
Spomin na Boga je pulil mojo ohlapno okvirjeno srečo.

Ni bilo vzroka in lahko bi se drugače odločil:
S sto gramskim križem iz žice sem odtaval v mesto.
Šel sem po Triglavski in Titovi, Cankarjevi in Prešernovi.
Križajte me, križajte me, sem podhrteval.

Veliko majhnih besed se je zmučilo v željo mojega telesa.
Na majski plamen sem stavil in zunaj sem hotel igrati:
Dajte, da bo bolelo, spravite me na križni vrh!
To je bilo prvega dne, ki se je meril z leti in vzdih.

Pravilo resnice je, da ni bilo nikogar, ki bi to hotel.
Mesto je molčalo v žilavih kvadrnih prezira.
Majhen odmev je bil, ki je le iz mene odmeval:
Križaj, križaj se sam!

Ob rdeči sveči je mati povila malega sina.
V njenih bisernih solzah so se gnetli kačasti ptiči.
Njene solze so lovili srebrni pajki v jajčaste mreže.
Še enkrat poskusi, daj, pojdi, je govorila.

Utrujen in sam sem se nastavljal istemu mestu.
Preden sem našel berača sem moral skozi sence brodititi.
Za starim beraškim obrazom sem slišal misel, ki jo nisem še mislil.
Ne velik denar sem mu dal in se hotel dalje preriti.

Meglina zemlja mesta je povila stotero divjih oči.
Norec. Bedak. Idiot. Ubij ga! Na križ ga pribijte!
V smehu in besu neštetih sem našel že ob rojstvu dobljeno:
Jama se je odprla Preko narave in zunaj človeka.

Po žvepljenih robovih sovraštva sem hitel nazaj do življenja.
Skupek lažnih senc se je v meni izvotlil v bodalo.
Zvečer sem pod trnovo srajco občutil moč in veselje.
Bil sem še jaz in skozi ogenj sem se odsankal v sanje.

2.

Biti oblak in ptica sem si v potonikastem jutru zaželel.
Bilo je drugega dne, ki se je rojeval s pričakovanjem.
Vzel sem zalet in si slekel ogrinjalo obupa.
Dvignil sem se in proč nad svojim odkolovratil.

Zapuščal sem kubuse zemlje in mrzle mreže povprečja.
Bodi kot ptica, leti in plavaj, sem si dopovedoval.
Pojdi za soncem, dvigni se više, vztrajaj, sem si govoril.
In nekje sem bil, vem, daleč in visoko nad sabo.

Potno testo telesa se je zmajasto vleklo za sanjo.
Hotel sem više, a živo meso se je skosmilo v črne oblake.
Bil sem visoko brez zemlje in prazen zemljinih ognjev.
V isto telo sem se moral zopet pod sabo vrniti.

Travnik makov sem našel in barje lilij in kalužnic.
Padel sem, a nisem še sebe izgubil.
Jasminasti mlini sanj so tiho pomlevali dalje.
Nič nisem razumel, le vero sem našel v sebe.

Teci po morju, sedaj ti bo morda uspelo!
Z novo željo sem se v neznanem obrnil spet nase.
Neznano je bilo morje, širna cesta sanjskega potovanja.
Morje brez otokov, ki sem ga hotel, da sem mogel živeti.

Ognjeno vodo zemlje sem moral izgnati iz svojega telesa.
Vsakršno ljubezen sem moral zatajiti v srcu.
Iz misli sem moral odmisлити reko in most.
To, da zase vem, sem moral pozabiti.

Dolgo časa sem taval po pojočem rožnatem morju.
Dolgo časa je vera plula na marjetičinih sanjah.
Nočni vihar je z valovi potonil misel v spomine.
Ozrl sem se: Sebe sem za sabo zaslutil.

Kje si, kje si, sem se hotel iskati.
Levica in desnica zavesti se je stegovala za sanjo telesa.
Moj oče in mati sta odplavala v smeri celine.
Dno mi je ostalo in znanje, da morja ni več nad mano.

Ozko dno je bilo in me popilo po zakonih življenja.
 Ozko dno ni več živelo letnih časov.
 Ni bilo več dna, kjer izvira črna reka.
 Ni bilo več ognjev, ki kurijo sebe s sabo.

Ne bi se moglo reči, da je govorila tišina.
 Ne bi se moglo upati, da je bilo zunaj zgođevanja.

Upognjen razum je zvonil po poniku mladosti.
 Listi tišine obupa so šelesteli v zasanjskih pregibih.
 Nekdo je ječal in govoril o padlem požiralcu neba.
 Nekaj je bilo in se ruvalo s sabo.
 Zaprto v krog je živelo brez vedenja o izgubljenem in odmrlem sinu.

3.

Bilo me je manj, ko sem se obudil tretjega jutra.
 Umrlo življenje je izstopilo iz časa in pljusvalo sebe v sanje.
 To, da me ni, sem moral dalje živeti.
 To, da me ni, sem moral izpisati iz sanj.

Nazaj sem se obrnil živeti in pisati že doživljeno.
 Z bičem sluzne zavesti sem krotil svoje bedne besede.
 Blazne besede so me spet strmo vodile v sanje.
 Našel sem tisto, kar sem tudi hotel živeti:

Besedne ženske so prišle iz plavega papirja.
 Brez očeta in volje sem se znašel v senčnati igri.
 Izpadli zobje so se svetili nad mojim korakom.
 Nebesni zakon se je prelomil s svojo sprevrnjeno zemljo.

Izbral sem si žensko in vzljubil njeno papirno življenje.
 Ljubi me, ljubi me, sem s predsajnsko voljo zahteval.
 Besedna ženska je spala in mi z videzom pokazala:
 Črkasta oaza istega naju družu in razdvaja v igri.

Jaz sem ti, zato te ne morem ljubiti!
 Zakon besede je žuborel njeno neizgovorjeno resnico.
 Čudnega otroka bi morala poviti.
 Čudnega kot je tisti, ki ga je pesem rodila:

Črna krogla se je valjala s solzo v mojem otroku.
 Iz hiše in neba je bil in surovo stlačen v kepo.
 Iz veselja in obupa je bil in ognjeno splavljen pred mene.
 Le mene je kazal in zato sem ga moral ubiti.

To je bilo že takrat, ko so se besede spreminjale v marmor.
 To je bilo že ob uri, ki je ločila mene od mojega.
 Nisem več maral besed in z dnevno temo so umolknile sanje.
 Konec sanj je bilo zadnje, kar sem mogel izpisati iz sanj.

4.

Tiho sem podpisal neželjeno besedo za konec.
 Bil je že četrti dan, ko sem se znašel pred prvim.
 Nisem več hotel misliti svojih misli o črni reki.
 Nisem več hotel sanjati o svoji vtelešeni sanji.

Bil sem obupan in sam, ko sem se vračal od sebe.
 Bil sem tisti, ki me je končno odločno zapustil.

Postal sem ogabni krošnjar nepovezanih spominov.
 Postal sem pepelnati kamenožer svoje prihodnosti.
 Postal sem ošabni komandos na drsališču zavesti.
 Postal sem prodajalec časa pred vrati Afrike.

Na smrt pijan sem ležal na nosilih v interni bolnišnici.
 Z ledeno desnico sem bil po mrtvem materinem obrazu.
 V reviji s trdimi platnicami so mi pred leti natisnili prve pesmi.
 Ko so se vsi odpeljali, sem skalo zavalil pred vežne duri.

Bil sem že osmojeni gasilec na gasilski veselici.
 Bil sem že nerodni Odisej v areni kratkih dogajanj.
 Bil sem že pek, ki se je kriče tolkel s pijanci.
 Bil sem že zoprnež, ki je sebe zakopaval v mivko.

Bil sem prvi, ki je prisluhnil mojemu izpadanju las.
 Bil sem prvi, ki me je razrezal in upepelil.
 Razdražen in boječ sem bil ob začetku petega dne.
 Peti dan je bil mali pozabljeni petek.
 Bil sem tudi človek.